

ΕΥΞΕΙΝΟΣ ΛΕΣΧΗ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

**ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΚΑΙ ΜΟΡΦΩΤΙΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΩΝ ΠΟΝΤΙΩΝ
ΒΡΑΒΕΙΟ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΑΘΗΝΩΝ**

ΛΕΩΦΟΡΟΣ ΝΙΚΗΣ 13 - 546 23 ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ ΤΗΛ. (2310) 241.753 - FAX: (2310) 277.315

www.efxinos.gr e-mail: info@efxinos.gr

Θεσσαλονίκη, 29 Ιουλίου 2020

Για την επέτειο μνήμης και την απόδοση τιμής και ευγνωμοσύνης στον Λεωνίδα Ιασονίδη, η Εύξεινος Λέσχη Θεσσαλονίκης εκδίδει την παρακάτω ανακοίνωση:

Α Ν Α Κ Ο Ι Ν Ω Σ Η

Λεωνίδας Ιασονίδης

Στις 29 Ιουλίου του 1959, σαν σήμερα, πριν από 61 χρόνια, έφυγε από τη ζωή ο Λεωνίδας Ιασονίδης, εμβληματική πολιτική προσωπικότητα που αφιέρωσε τη ζωή και την πολιτική του δράση στην υπηρεσία των Ποντίων προσφύγων και, γενικότερα, των αναξιοπαθούντων και αδύναμων πολιτών και των τμημάτων του πληθυσμού που χρειάζονταν την υποστήριξη του Ελληνικού κράτους.

Ο Λεωνίδας Ιασονίδης, με καταγωγή από την Πουλαντζάκη (γεννήθηκε το 1884) της Τραπεζούντας, φοίτησε στο «ημιγυμνάσιο» της Κερασούντας και, στη συνέχεια, στο περίφημο «Φροντιστήριο Τραπεζούντος», από όπου αποφοίτησε (1902) με «άριστα». Σπούδασε νομικά στο πανεπιστήμιο της Κωνσταντινούπολης και ολοκλήρωσε τις πανεπιστημιακές του σπουδές στο Παρίσι (1915), αποκτώντας τον τίτλο του διδάκτορα της Νομικής Σχολής.

Ο Λεωνίδας Ιασονίδης, τελειόφοιτος του Φροντιστηρίου Τραπεζούντος.

Με τη φλογερή ιδιοσυγκρασία του, παράλληλα με την ευρύτατη μόρφωσή του, ο Λεωνίδας Ιασονίδης, από τη νεαρή του ηλικία, έγινε πρωταγωνιστής σε όλες τις φάσεις που εξελίχθηκαν οι διωγμοί και οι τουρκικές θηριωδίες σε βάρος των Ελλήνων του Πόντου και οδήγησαν μεγάλο μέρος σε αφανισμό και το υπόλοιπο στην οδυνηρή προσφυγιά.

Μεταξύ των πρώτων, στρατεύτηκε στην πολιτική κίνηση για τη δημιουργία ανεξάρτητης Δημοκρατίας στον Πόντο και, γι' αυτή του τη δράση, καταδικάστηκε ερήμην από το στρατοδικείο της Αμάσειας (1921), μαζί με άλλους προκρίτους, από την πνευματική και οικονομική ηγεσία των Ποντίων. Διαπρύσιος κήρυκας και απόστολος των εθνικών σκοπών, οραματιστής, ακάματος αγωνιστής, με την ανυπέβλητη ρητορική του δεινότητα, περιήλθε όλες τις μεγάλες πόλεις της Ρωσίας, στον Καύκασο, τον Αντικαύκασο και την Κριμαία, όπως και της Ρουμανίας, στο Βουκουρέστι, το Ιάσιο, την Κωσταντζα και, όπου αλλού υπήρχαν ελληνικές παροικίες, επιδιώκοντας να συνεγείρει το φρόνημα των Ελλήνων, να τους δια φωτίσει και να τους εμψυχώσει με τους φλογερούς πατριωτικούς του λόγους.

Ο Λεωνίδας Ιασονίδης, με εργατική περιβολή, από περιοδεία του για εθνικά θέματα, σε Ελληνικές παροικίες της Νότιας Ρωσίας και του Καυκάσου.

Με την έλευσή του στην Ελλάδα (Θεσσαλονίκη), συνέχισε την πολιτική του δράση, με στόχο πάντοτε την υποστήριξη των δικαιωμάτων των προσφύγων και την επίλυση των ποικίλων προβλημάτων που αντιμετώπισαν στα πρώτα χρόνια της εγκατάστασής τους στην Ελλάδα. Τη σημαία αυτή, ο Λεωνίδας Ιασονίδης δεν την υπέστειλε ποτέ και την είχε στο επίκεντρο της πολιτικής του σταδιοδρομίας, στη διάρκεια της οποίας διετέλεσε βουλευτής (εκλεγμένος 6 φορές), γερουσιαστής, Γενικός Επιθεωρητής Προσφύγων Μακεδονίας και Θράκης, υπουργός (δύο φορές, Προνοίας και Βορείου Ελλάδος), με πρωθυπουργούς τους Ελευθέριο Βενιζέλο και Σοφοκλή Βενιζέλο.

Ο Λεωνίδας Ιασονίδης, βουλευτής, το 1925, με στολή ένοπλου Πόντιου Ακρίτα.

Ο Λεωνίδας Ιασονίδης, υπουργός, με τον πρωθυπουργό Ελευθέριο Βενιζέλο.

Ο Λεωνίδας Ιασονίδης, υπουργός, φορώντας το δίκωχο που του χάρισε ο Ελ. Βενιζέλος.

Ο Λεωνίδα Ιασονίδη, υπουργός Βορείου Ελλάδος, με τον πρωθυπουργό Σοφοκλή Βενιζέλο και άλλους υπουργούς (1950, δοξολογία στο ναό του Αγίου Δημητρίου).

Για τα δημοκρατικά του φρονήματα, οδηγήθηκε (το 1935) στις φυλακές Ωρωπού και παρέμεινε φυλακισμένος επί 4 χρόνια. Μετά την αποφυλάκισή του, κατέφυγε στην Αγγλία όπου, παράλληλα με την έκδοση της εφημερίδας «ΕΛΛΑΣ», η φιλομάθειά του τον οδήγησε στα πανεπιστήμια του Λονδίνου και της Οξφόρδης για τη συμπλήρωση των νομικών του σπουδών.

Παροιμιώδης έμεινε ο περίσεμνος και λιτός βίος του Λεωνίδα Ιασονίδη, η ταπεινοφροσύνη του και η αγάπη και φροντίδα του για τους στερημένους και αδύναμους πολίτες, ιδιαίτερα τους προσφυγικής καταγωγής. Υπόδειγμα ενάρετου πολιτικού, υψηλόφρονα και ασυμβίβαστου, κέρδισε το σεβασμό πολιτικών φίλων και αντιπάλων, οι οποίοι αναγνώριζαν το λαμπρό ήθος, την άκαμπτη εντιμότητα, την πολιτική συνέπεια, την ασύγκριτη κοινοβουλευτική παρουσία, την ανιδιοτέλεια, την ευαισθησία και τον πηγαίο συναισθηματισμό, την αποστροφή προς κάθε επιδεικτικό, την πίστη σε αρχές και αξίες και τη βαθιά μόρφωση του πολιτικού ανδρός.

Ο προσφυγικός Ελληνισμός οφείλει πάρα πολλά στον Λεωνίδα Ιασονίδη. Το ίδιο και ο οργανωμένος ποντιακός χώρος, αφού υπήρξε παντοιοτρόπως υποστηρικτής του. Μεταξύ των ποντιακών σωματείων και οργανώσεων, και η Εύξεινος Λέσχη Θεσσαλονίκης οφείλει ευγνωμοσύνη στον Λεωνίδα Ιασονίδη, γιατί μέχρι το τέλος του βίου του υπήρξε θερμός αρωγός στο έργο της.

Ο Λεωνίδα Ιασονίδη υπήρξε ιδρυτικό μέλος της Ευξείνου Λέσχης (2/5/1933 η ιδρυτική γενική συνέλευση), παρακολούθησε έκτοτε και μέχρι το τέλος του βίου του τις δράσεις της, εκφώνησε συγκλονιστικές ομιλίες-διαλέξεις από το βήμα της και εξεδήλωσε έμπρακτα τη συμπαράστασή του, όποτε του ζητήθηκε. Κορυφαία ενέργεια συμπαράστασης και, συγχρόνως, αναγνώρισης του κύρους της Ευξείνου Λέσχης, αποτελεί η παραχώρηση-δωρεά του ανεκτίμητης ιστορικής αξίας «Αρχείου» της «Εθνοσυνελεύσεως», του Βατούμ της Ρωσίας, και του «Εθνικού Συμβουλίου των Ποντίων» (πρακτικά συνεδριάσεων, αλληλογραφία, έγγραφα κ.α.), που ο ίδιος διέσωσε και κατείχε, καθώς και η δωρεά της πλούσιας ατομικής του βιβλιοθήκης (για τις δωρεές αυτές γίνεται αναφορά στο πρακτικό της συνεδρίασης του Δ.Σ. της Ευξείνου Λέσχης, αριθ. 39, της 7^{ης} Δεκεμβρίου 1934).

Πρωτοκόλλο 39^ο

Συνεδρίαση του Δ. Συμβουλίου της 7 Δεκεμβρίου 1934, παρόντων του κ. Συμβούλου Συνδ. Συμβούλου κ. Βασιλάκου Β. Χαριλάου (Πρ.), Κοιμητήριου Γ. Γραμματέως κ. Μορφουδάκη, Γ. Ποδοπαύση 6 Αντ. Τελεσίκοι.

Αναγνώσθησαν δύο σημεία του κ. Διευτ. Ιασονίδου ενός ημερ. 26 η' 30 Μόριον ε.ε. δι' ός προσέφε δε ορισμένα το του δε-σίου και του βιβλιοθήκης αλλη: 1^ο) το το αλλη εκπαιδευ-θραφον του αγίου του ποικίλ, υπόψη με εργασιών του άρρη-θηραφίαν και του ά ευαγή έγγραφα του εθελουθίαιου, και εδν. Συμβουλίου του ποικίλ ετ Βαλαρι 14 2^ο) του άνω-μύ του βιβλιοθήκης άνομομομίου εν 225 στίχοις έρημ-οκίμοις εγγραφίαν, το εθίσει γαργίαν. Εν συνεχεία έπι-χλώση και εθίση του εθ άλλη γοι ή του εθροισίσι, αυτε-νομή του εθ η. Ιασονίδου δι' ός προσέφε του εθί παραλαβή του ηθ εθν. βιβλιοθήκης Άδριαν ή εθί στίχοις εθίμιν εθίμιν εθίμιν εθίμιν ηθ βιβλιοθήκης ήμιν, καδόν οχρμιν αλλη εθ ηθ εθίμιν άνο 25/10/34, και παροσον οχρμιν εθίμιν εθ η. Ιασονίδου. το εθ Συμβούλου σίμιν εθίμιν εθ εθ εθ εθ εθ

Απόσπασμα πρακτικού αρ. 39, συνεδρίασης του Δ.Σ. της Ευξείνου Λέσχης, της 7^{ης} Δεκεμβρίου 1934

Ο Λεωνίδας Ιασονίδης, υπουργός, με νέους του Τμήματος Νεολαίας της Ευξείνου Λέσχης (1951, εκδρομή στο Ωραιόκαστρο).

Ο Λεωνίδας Ιασονίδης, ανάμεσα σε μικρά παιδιά.

Ο Λεωνίδας Ιασονίδης εκφωνεί ομιλία «Περί γλώσσης εις τον Πόντον» από το βήμα της Ευξείνου Λέσχης.

Ο Λεωνίδας Ιασονίδης, μετά από μακρά περίοδο ασθένειας, άφησε την τελευταία του πνοή, στην Αθήνα, στις 29 Ιουλίου 1959. Με το θάνατό του, κατέλιπε για τις επόμενες γενιές, ένα μοναδικό παράδειγμα πολιτικού, αφοσιωμένου με ασίγηστο πάθος στην υπηρεσία του λαού και, ιδιαίτερα, της εργατικής τάξης, της αγροτιάς και, γενικά, των χαμηλών «στρωμάτων» του.

Παραθέτουμε μερικά χαρακτηριστικά αποσπάσματα από ομιλίες του Λεωνίδα Ιασονίδη :

- « Θα αποθάνω νοσταλγός, θα αποθάνω πρόσφυξ, θα αποθάνω Πόντιος».
- « Αξιωθείς να γεννηθώ Έλληνα, ευλογώ τον Θεόν ότι είμαι Πόντιος».
- « Η ψυχή μου τρέχει και θα τρέχη πάντοτε εις τους Αγίους Τόπους του Πόντου μας».
- « Ξηρανθήτω ημίν ο λάρυγξ εάν επιλαθώμεθά σου, ώ πάτριος Ποντία Γη ».
- « Ποντία Γη, Συ τας παραδόσεις τας εθνικάς ετήρησας, την πίστιν του Χριστού εκράτυνας και υπέρ αμφοτέρων τούτων σταυρώ σεαυτόν ανύψωσας και μάρτυς εγένου και εις το εθνικόν πάνθεον κατεσκήνωσας».
- « Οι Πόντιοι εζήτησαν άρτον και έλαβον πέτραν, εζήτησαν ιχθύιν και έλαβον όφιν, εζήτησαν την ζωήν και έλαβον τον θάνατον, εζήτησαν την ελευθερίαν και έλαβον την δουλειάν, αρχάγγελον εζήτησαν και δαίμων τους εστάλη...».
- « Κορυφάς Ολύμπου αθάνατοι ευωχούνται, παρά πόδας δε αυτών πρόσφυγες λιμώ απόλλονται».
- « Τα Πιέρια και τας υπωρείας του Ολύμπου δεν τας φρουρεί και δεν τας καλλιεργεί ο πολιτευτής, αλλά ο χωρικός».
- « Οι γεωργοί αποτελούν την σπονδυλικήν στήλην της Ελλάδος και όσοι υπηρετούν τους γεωργούς, υπηρετούν αυτήν την πατρίδα».

*** Όταν οι υγειονομικές συνθήκες το επιτρέψουν, η Ευξείνος Λέσχη θα προγραμματίσει ειδική εκδήλωση για να τιμήσει τη μνήμη του μεγάλου Πόντιου πολιτικού και, με ευγνώμονες ευχαριστίες, να αναγνωρίσει τη μέγιστη προσφορά του προς το Σωματείο μας.

Για το Διοικητικό Συμβούλιο

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΥΣΑΡΙΔΗΣ

Η ΓΕΝ. ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΑΝΑΤΟΛΗ ΜΕΝΤΕΣΙΔΟΥ